

Vergaderjaar 2008–2009

31 700 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2009

Nr. 124

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 juli 2009

Graag zend ik u hierbij, conform mijn toezegging tijdens het AO China op 18 juni 2009, het verslag over het verloop van de EU-China top van 20 mei 2009.

Top in teken van herstel van brede relatie EU-China

Op 20 mei 2009 vond in Praag de 11e EU-China top plaats. Zoals bekend zou deze top aanvankelijk worden gehouden in december vorig jaar, maar werd de top uitgesteld door China naar aanleiding van de ontmoeting tussen president Sarkozy en de Dalai Lama diezelfde maand. De top markeerde de normalisering van de betrekkingen tussen de EU en China en bevestigde de strategische relatie tussen de EU en China.

De EU werd vertegenwoordigd door de Tsjechische president Klaus namens het voorzitterschap, de voorzitter van de Europese Commissie Barroso en de Hoge Vertegenwoordiger voor het Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid, Solana. Premier Wen Jiabao vertegenwoordigde China. Omdat de verspreiding van de H1N1-griep de aanwezigheid van premier Wen in China noodzakelijk maakte, zegde hij drie bilaterale bezoeken af, die hij had zullen brengen direct voorafgaand en na afloop van de EU-China top. Om dezelfde reden duurde de top korter dan oorspronkelijk voorzien.

De wereldwijde economische crisis vormde het hoofdonderwerp op de agenda. Daarnaast kwamen de relatie tussen de EU en China, internationale en regionale onderwerpen, alsmede mensenrechten en het klimaatvraagstuk aan de orde. De agenda van de top weerspiegelde aldus de brede strategische relatie die China en de EU onderhouden en de gemeenschappelijke belangen op vele terreinen, inclusief de verantwoordelijkheden voor een stabiele en duurzame wereld. Het gezamenlijke perscommuniqué dat na afloop van de top werd uitgegeven is bijgevoegd.

Relatie tussen de EU en China

Beide zijden bevestigden groot belang te hechten aan een brede, toekomstgerichte en strategische relatie. Het onderhouden van een dialoog op hoog niveau maakte daarvan een essentieel onderdeel uit. Beide zijden onderschreven ook het belang van spoedige afronding van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst, die een alomvattend juridisch raamwerk zal creëren voor de relatie tussen China en de EU. China benadrukte het belang van het één China beleid; zowel de EU als de lidstaten zouden onafhankelijkheid van Taiwan, Tibet en Xinjiang dienen te verwerpen. De EU verwelkomde de toegenomen ontspanning in de Straat van Taiwan en de deelname van Taiwan als waarnemer aan de World Health Assembly.

Mensenrechten

President Klaus hield een stevige interventie over mensenrechten en stelde dat mensenrechten voor de EU van fundamenteel belang zijn en dus een onlosmakelijk element vormen in de relatie tussen de EU en China. Ondanks positieve ontwikkelingen in de laatste decennia hield de EU zorgen ten aanzien van diverse mensenrechtenthema's. Hij onderstreepte het belang van de EU-China mensenrechtendialoog die de week ervoor in Praag had plaatsgevonden, waar ook een lijst van individuele gevallen was overhandigd, waarop tot op heden nog geen reactie is ontvangen. Tijdens die dialoog werden onder andere ontwikkelingen met betrekking tot de doodstraf, de ratificatie van het BuPo-verdrag, het Chinese mensenrechtenactieplan, de revisie van de wet op staatsgeheimen en het recht op gezondheid diepgaand besproken. Ook werden bij de dialoog de specifieke Europese zorgen overgebracht ten aanzien van de vrijheid van meningsuiting, de positie van mensenrechtenverdedigers, de situatie in Tibet en ontwikkelingen in Xinjiang.

Handel en economie

Beide zijden lichtten hun inspanningen en resultaten toe om de mondiale economische en financiële crisis het hoofd te bieden en het toezicht te verbeteren. Onder verwijzing naar de verklaring van de EU-China High Level Economic and Trade Dialogue, die op 7 en 8 mei in Brussel plaatsvond, benadrukten de EU en China het belang van open markten en spoedige afronding van de Doha-ronde. China lichtte de stand van zaken toe ten aanzien van de onderhandelingen over de aankoop van obligaties van het IMF en hoopte dat de EU een grotere rol van China in IMF en Wereldbank ondersteunde. China zette sterk in op het verkrijgen van de status van markteconomie. Van EU-zijde is aangegeven dat China terzake nog niet voldeed aan een aantal technische criteria. China meende dat technische criteria erkenning van China als markteconomie niet in de weg zouden mogen staan. De EU onderstreepte verder het belang van bescherming van intellectuele eigendomsrechten, wat ook in het belang was van innoverende Chinese bedrijven. Betere mogelijkheden voor en bescherming van buitenlandse investeringen in China zouden in wederzijds voordeel zijn, bijvoorbeeld op het gebied van ontwikkeling van windenergie. China kondigde aan binnenkort opnieuw handels- en investeringsmissies naar Europa te zullen sturen en toonde belangstelling voor meer samenwerking op het gebied van onder andere wetenschap en technologie.

Wapenembargo

China benadrukte de wenselijkheid van afschaffing van het wapenembargo; continuering van het embargo zou de economische relatie en het politiek vertrouwen schaden. Van EU-zijde werd aangegeven dat er op dit

moment geen aanleiding was om het standpunt ten aanzien van het wapenembargo te wijzigen.

Klimaat

De EU verklaarde dat zowel de EU als China leiderschap dienen te tonen om de Kopenhagenconferentie tot een succes te maken. Om het klimaatprobleem op te lossen was inzet van zowel ontwikkelde landen als ontwikkelingslanden nodig. Het EU-China Climate Change Partnership bood goede mogelijkheden tot samenwerking om de mondiale uitdagingen aan te gaan. Ook werd gesproken over de oprichting van het Euro-China Clean Energy Centre.

Internationale en regionale kwesties

Van Europese zijde werd de toenemende constructieve internationale betrokkenheid van China verwelkomd, bijvoorbeeld wat betreft het zespartijenoverleg inzake Noord-Korea. Tevens werd China opgeroepen om zijn invloed nog breder aan te wenden ten aanzien van onder andere Birma, Iran en Noord-Korea.

Tot slot

Ondanks tegenstellingen over sommige onderwerpen is de relatie tussen de EU en China in de loop der jaren versterkt en verbreed. Wereldwijde ontwikkelingen als klimaatverandering en de economische crisis maken verdere samenwerking des te noodzakelijker. De houding van China tijdens de top duidt op een groeiend politiek en economisch zelfvertrouwen en een assertievere opstelling in de relatie met de EU. Het is noodzakelijk dat ook aan EU-zijde op strategische wijze invulling wordt gegeven aan de relatie en duidelijke prioriteiten worden gesteld, zonder afbreuk te doen aan de eigen waarden en normen.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

Joint Press Communiqué of the 11th EU-China Summit

Joint Press Communiqué of the EU-China Summit on 20 May 2009 in Prague.

1. The eleventh EU-China Summit was held in Prague, on 20 May 2009. The European Union was represented by President Václav Klaus of the Czech Republic, the President of the European Commission, Mr. Jose Manuel Barroso, and the Secretary-General of the Council of the EU/High Representative for the Common Foreign and Security Policy, Mr. Javier Solana. Premier Wen Jiabao of the State Council of the People's Republic of China attended the meeting on behalf of China.
2. After an overall review of the development of their relations, leaders of both sides expressed their satisfaction with the rapid expansion of the relationship between the EU and China since the first Summit in 1998 which is now much deeper and stronger, founded on a global, strategic, and mutually beneficial partnership. The EU welcomes China's development and supports China's continued path of peaceful development. China reaffirmed its support for the EU's integration process and welcomes the EU's constructive role in international affairs. As a new decade opens for the EU-China Summit, the two sides restated their firm commitment to pursuing the EU-China comprehensive strategic partnership and their willingness to work together for their mutual development, in forward-looking manner based on the principles of mutual respect, equality, mutual trust, reciprocity and win-win cooperation.
3. Both sides stressed that in a complex and ever-changing international context, EU-China relations increasingly transcend the bilateral framework and take on an international dimension. The two sides reaffirmed their active commitment to peace, stability, security, prosperity and sustainable development in the world, as well as to peaceful resolution of disputes by means of dialogue, effective multilateralism and the United Nations.
4. Discussions focused on EU-China relations, the global economic and financial crisis, climate change and energy security as well as an exchange of views on regional issues (Korean Peninsula, Myanmar, Iran, Sri Lanka, Afghanistan and Pakistan). Leaders expressed their determination to strengthen cooperation, further work together to address global challenges including the financial crisis and climate change, and remain actively committed to enhancing coordination and cooperation in international affairs.
5. Leaders expressed their satisfaction with the Second High-level Economic and Trade Dialogue which was successfully held in Brussels on 7–8 May. The HED agenda will be followed up in the appropriate dialogues and working groups. The leaders restated their commitment to comprehensively implementing the communiqué at the London Summit, to resisting and rejecting protectionism of all forms and to reaching an ambitious, balanced and comprehensive conclusion to the Doha Development Round at an early date.
6. During the summit, the two parties signed cooperative agreements including the Joint Statement on Europe-China Clean Energy Center, EU-China Science and Technology Partnership Scheme, and EU-China SMEs Cooperation Point of Consensus.
7. Leaders agreed to meet again in Beijing in the second half of the year.

8. The leaders also expressed their gratitude to the government and people of the Czech Republic for their hospitality and for the excellent organization of a successful Summit.

<http://www.eu2009.cz/en/news-and-documents/press-releases/joint-press-communique-of-the-11th-eu-china-summit-23664/>